

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

6147
11.2.14.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 11/02/2014

Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Θέμα: Σκανδαλώδης η δεκάμηνη ήδη αναμονή χωρίς την ολοκλήρωση της “επείγουσας” εισαγγελικής έρευνας, για τις σοβαρές καταγγελίες περί παράνομων επιχειρήσεων των ΕΚΑΜ και βασανισμούς κρατουμένων στις φυλακές των Γρεβενών τον Απρίλιο του 2013

Τον Απρίλιο του 2013, έλαβαν ευρεία δημοσιότητα σοβαρές καταγγελίες κρατουμένων περί καταχρηστικών και ιδιαίτερης βαναυσότητας επιχειρήσεων των ΕΚΑΜ στις φυλακές Τρικάλων, Μαλανδρίνου, Ιωαννίνων, Δομοκού, Κορυδαλλού και Γρεβενών. Ειδικότερα, ιδιαίτερα σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου, που περιλάμβαναν και βασανισμούς κρατουμένων καταγγέλλθηκαν από κρατούμενους των φυλακών Γρεβενών και, σύμφωνα με τις μαρτυρίες τους, έλαβαν χώρα το Σάββατο 13 Απριλίου 2013, στο πλαίσιο επιχείρησης των ΕΚΑΜ στις φυλακές .

Συγκεκριμένα, οι κρατούμενοι κατήγγειλαν ότι τα ΕΚΑΜ, με την πρόφαση του ελέγχου, μπήκαν την ως άνω ημερομηνία -και μετά από μικρό διάστημα από προηγούμενη επιχείρησή τους στο εσωτερικό της φυλακής- στις φυλακές των Γρεβενών, φορώντας κουκούλες και αφού έβγαλαν τους κρατούμενους από τα κελιά τους χτυπώντας τους με γκλομπς αλλά και με όπλα τύπου taser, τους εξανάγκασαν να κινούνται στα τέσσερα, τους έδεσαν και τους μετέφεραν γυμνούς στο γυμναστήριο της φυλακής και προκάλεσαν καταστροφές στα κελιά τους. Οι ως άνω καταγγεληθείσες αγριότητες στοιχειοθετήθηκαν, δε, από Έκθεση ιατρού-κρατουμένου που, ελλείπει ιατρικού προσωπικού, τελούσε χρέη ιατρού της φυλακής με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης της φυλακής.

Η Έκθεση του ιατρού τέθηκε υπ’ όψιν του βουλευτή ΣΥΡΙΖΑ Αναστάσιου Κουράκη, ο οποίος και επισκέφθηκε τις φυλακές Γρεβενών στις 19 Απριλίου 2013 και συνομίλησε με τους κρατούμενους, που κατήγγειλαν και στον ίδιο τις ως άνω παραβιάσεις .

Ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ έθεσε υπ’ όψιν του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων την Έκθεση του ιατρού αλλά και τα ευρήματα της επίσκεψής του στις φυλακές Γρεβενών, ευρήματα που συνέπιπταν και με την προσωπική εμπειρία του Υπουργού από την επίσκεψή του στις φυλακές το ίδιο διάστημα. Συγκεκριμένα, ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Αντώνης Ρουπακιάτης, παριστάμενος ειδικώς στην συνεδρία της Ειδικής Επιτροπής Σωφρονιστικού της 25^{ης} Απριλίου 2013, για να ενημερώσει σχετικά την Επιτροπή ως προς τις ως άνω καταγγελίες, δήλωσε αναφερόμενος σε σημάδια που του έδειξαν οι κρατούμενοι που κατήγγειλαν την πρόκλησή τους από όπλα τύπου taser . «Είχα την ευθύνη απέναντι στην Επιτροπή να αναφέρω ό,τι άκουσα και ό,τι διαπίστωσα. Δεν μπορώ, μιας και δεν είμαι γιατρός ή ιατροδικαστής, να βεβαιώσω αλλά ούτε και να αρνηθώ την αιτία πρόκλησης αυτών των πανομοιότυπων εγκαυματικού χαρακτήρα στιγμάτων που ήταν σε διάφορα σημεία του σώματος κάποιων κρατουμένων».

Ως προς τη διερεύνηση των καταγγελιών, ο κος Ρουπακιώτης δήλωσε ενώπιον της Επιτροπής στις 25 Απριλίου 2013 ότι περιμένει το πόρισμα της έρευνας η οποία είχε ξεκινήσει από αρμόδιο Εισαγγελέα. Στην ίδια απάντηση, περί αναμονής του πορίσματος της επειγόντως διεξαχθείσας εισαγγελικής έρευνας, περιορίστηκε ο Υπουργός και στην γραπτή Ερώτηση που κατατέθηκε από βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ αμέσως μετά την δημοσιοποίηση των ως άνω καταγγελιών (Ερώτηση υπ'Αριθμ Πρωτ. 9767/ Ημερομηνία κατ. 16-4-13, των βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ Κουράκη Τάσου, Κατριβάνου Βασιλικής, Τσουκαλά Δημήτρη, Σταμπούλη Αφροδίτης προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη με Θέμα: Σοβαρές καταγγελίες για παράνομες επιχειρήσεις των ΕΚΑΜ σε φυλακές και βασανισμό κρατουμένων/Απάντηση υπ' Αρ. Πρωτ.: 324/ 01-05-2013 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων).

Αναπάντητα άφησε, ωστόσο, ο Υπουργός τα ερωτήματα που έθεταν οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ με την ως άνω ερώτηση και δη:

“1. Γιατί παρατηρείται το τελευταίο διάστημα η συστηματική επέμβαση των ΕΚΑΜ εντός των φυλακών; Γιατί ανατίθεται πλέον στην ουσία ο έλεγχος των φυλακών στα ΕΚΑΜ;

2. Ο καταγγελλόμενος έλεγχος των κρατουμένων με μεθόδους άγριας καταστολής και βασανισμού έγινε μετά από εντολή και γνώση των αρμοδίων υπουργών;

3. Για ποιο λόγο ενεργοποιήθηκε ο «έκτακτος» μηχανισμός επέμβασης των ΕΚΑΜ στις φυλακές Γρεβενών; Από ποιον, πότε και υπό ποιές συνθήκες κλήθηκε ο εισαγγελέας στον οποίο αναφέρεται ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης; Ποιος ήταν ο αναφερόμενος εισαγγελέας και πού βρισκόταν κατά τον χρόνο των επιχειρήσεων των ΕΚΑΜ μέσα στις φυλακές;

4. Ποια τα μέτρα που λαμβάνουν τα συναρμόδια υπουργεία για τον εντοπισμό και την τιμωρία των υπευθύνων τέτοιων παράνομων, απάνθρωπων, εξευτελιστικών και επικίνδυνων πρακτικών απέναντι σε κρατουμένους του ελληνικού κράτους;”

Μετά την άκαρπη παρέλευση δέκα μηνών (!) από την έναρξη της κατεπειγόντως διαταχθείσας εισαγγελικής έρευνας, για τις σοβαρότατες καταγγελίες των κρατουμένων στις φυλακές Γρεβενών, που περιλάμβαναν και βασανισμούς, οι ανησυχίες για την λειτουργία των μηχανισμών ελέγχου αλλά και απόδοσης ευθυνών για περιστατικά κακομεταχείρισης και βασανιστηρίων στις φυλακές και χώρους κράτησης της χώρας μας, γίνονται βεβαιότητα για την πλημμέλειά τους. Η πρόσφατη κύρωση από την Ελληνική Βουλή του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, κατέδειξε άλλωστε την απουσία μηχανισμών ελέγχου και απόδοσης ευθυνών για περιστατικά κακομεταχείρισης και βασανιστηρίων, αλλά και την απουσία πολιτικής βούλησης από την κυβέρνηση για τη σύστασή τους.

Επειδή είναι σκάνδαλο για ένα κράτος δικαίου η παρέλευση ήδη χρονικού διαστήματος δέκα μηνών χωρίς καμία έκβαση, μιας εισαγγελικής έρευνας που είχε χαρακτηριστεί επείγουσα από το ίδιο το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αφορά σε σοβαρότατες καταγγελίες κρατουμένων που περιλάμβαναν και βασανισμούς

Επειδή μια τέτοια ολιγωρία στην απάντηση της πολιτείας δημιουργεί σοβαρά ερωτηματικά και θέτει ζητήματα τήρησης της νομιμότητας και αναγκαιότητας ελέγχου για πράξεις, παραλείψεις ή και παραβάσεις των αρχών στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους

Επειδή η χώρα μας έχει επικριθεί επανειλημμένως από Διεθνή Οργανα [Επιτροπή Πρόληψης κατά των Βασανιστηρίων (CPT), Επίτροπος των Ηνωμένων Εθνών κατά των

Βασανιστηρίων, Επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου κ.ά] και έχει καταδικασθεί από Διεθνή Δικαστήρια και δη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, για απουσία αποτελεσματικών μηχανισμών διερεύνησης και απόδοσης ευθυνών για περιστατικά απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης αλλά και βασανιστηρίων κρατουμένων

Επειδή η υποβολή σε βασανιστήρια και απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση κάθε ανθρώπου απαγορεύεται απόλυτα στη χώρα μας σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, το Σύνταγμα και τους νόμους μας

Επειδή και ο Ποινικός μας Κώδικας επιφυλάσσει ιδιαίτερη απαξία στο έγκλημα των βασανιστηρίων και της υποβολής σε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, κατατάσσοντάς τα στα Εγκλήματα κατά του Πολιτεύματος (άρθρο 137ΠΚ), τα οποία διώκονται αυτεπαγγέλτως

Επειδή πέραν των σοβαρών καταγγελιών των κρατουμένων στις φυλακές Γρεβενών, που περιλάμβαναν και βασανισμούς, ο υπερπληθυσμός και οι απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης στις ελληνικές φυλακές συνιστούν *per se* απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση

Επειδή δεν είναι δυνατό σε ένα κράτος δικαίου να αποδεχόμαστε ότι ο έλεγχος των φυλακών, έργο των σωφρονιστικών υπαλλήλων, παραχωρείται στα ΕΚΑΜ

Επειδή για την ζωή και την ασφάλεια των κρατουμένων καθώς και για την τήρηση της νομιμότητας στους χώρους κράτησης έχει ευθύνη το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Επειδή για την παρακολούθηση μιας εισαγγελικής έρευνας που είχε χαρακτηριστεί ως επείγουσα από το ίδιο το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αφορά σε σοβαρότατες καταγγελίες κρατουμένων που περιλάμβαναν και βασανισμούς, φέρει ευθύνη το Υπουργείο

Επειδή η απουσία προόδου και πορίσματος στην ως άνω εισαγγελική έρευνα, απασχόλησε και την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Σωφρονιστικού

Επειδή η απουσία προόδου και πορίσματος στην ως άνω εισαγγελική έρευνα συνιστά πλήγμα στο κράτος δικαίου και τη δημοκρατία

Ερωτάται ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Έχει ζητήσει εξηγήσεις ο Υπουργός για την σκανδαλώδη καθυστέρηση ολοκλήρωσης και έκδοσης πορίσματος της ως άνω εισαγγελικής έρευνας, που είχε χαρακτηριστεί επείγουσα από το ίδιο το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αφορά σε σοβαρότατες καταγγελίες κρατουμένων που περιλάμβαναν και βασανισμούς; Πώς αιτιολογεί ο Υπουργός την καθυστέρηση απάντησης της Πολιτείας, δια των θεσμών της, σε τόσο σοβαρές καταγγελίες; Έχει προβεί σε άλλες ενέργειες και αν ναι σε ποιες, για τον έλεγχο της τήρησης της νομιμότητας, κατά την διεξαγωγή της ως άνω έρευνας για την οποία, ως δηλώθηκε, δόθηκε εντολή από τον Υπουργό;
2. Έχει παρακολουθήσει ο Υπουργός την εξέλιξη της ως άνω έρευνας, δεδομένης και της διάρκειάς της; Έχει ενημερωθεί για την οφειλόμενη, έγκαιρη παραπομπή των καταγγελλόντων κρατουμένων σε αρμόδιο

ιατροδικαστή; Διατέθηκε από το Υπουργείο το υλικό που είχε τεθεί υπ' όψιν του, και δη, η Έκθεση του ιατρού, αλλά και οι μαρτυρίες βουλευτών που επισκέφθηκαν τους κρατούμενους λίγες μέρες μετά τα καταγγελλόμενα αλλά και του ιδίου του Υπουργού; Έχει ενημερωθεί για την αξιοποίηση και τη διερεύνηση και διάσωση των τυχόν κρίσιμων αποδεικτικών μέσω δεδομένης και της διάρκειάς της έρευνας;

3. Έχει προβεί σε άλλες ενέργειες και αν ναι σε ποιες, για τον έλεγχο της τήρησης της νομιμότητας εντός των καταστημάτων κράτησης; Έχουν τεθεί σε διαθεσιμότητα οι φερόμενοι ως δράστες των ως άνω καταγγελλθεισών παραβιάσεων και δη βασανισμών;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κουράκης Τάσος

Κατριβάνου Βασιλική

Σταμπουλή Αφροδίτη

Μπάρκας Κώστας

Βούτσης Νίκος